

اخبار روز

رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد

ذخایر ارز و طلای کشور افزایش یافت

رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد: یکی از اهداف اساسی ما افزایش ذخایر ارزی بانک مرکزی بوده و اطمینان می‌دهم که ذخایر آزاد ارزی و ذخایر طلای بانک مرکزی در حال افزایش است. محمدرضا فرزین گفت: با ایجاد مرکز مبادله، ارز کالاهای اساسی را با نرخ ۲۸۵۰۰ بر اساس مصوبه مجلس و تامین ارز سایر کالاها را با نرخ در کانالی که متغیر و شناور است تامین کرده‌ایم تا تعادل بنگاه‌های تولیدی به هم نریزد. وی با بیان اینکه طبق آمار رسمی، هر سال میزان تخصیص و تامین ارز به بخش تولید افزایش یافته است، تصریح کرد: خوشبختانه با راه افتادن مرکز مبادله تسلط بیشتری بر بازار ارز داریم و بهتر توانسته‌ایم ارز اختصاص دهیم و قیمت ارز را کنترل کنیم. فرزین تأکید کرد: وقتی تورم کنترل شده و کاهش پیدا کرده بخشی از آن به دلیل موفقیت سیاست ارزی بوده است. بانک مرکزی

رتبه ۶۲ نوآوری ایران در میان ۱۳۲ اقتصاد جهان

گزارش ۲۲۳ شاخص نوآوری نشان می‌دهد جمهوری اسلامی ایران رتبه ۶۲ را از میان ۱۳۲ اقتصاد جهان کسب کرده و رتبه ۸۷ ایران در نهاده‌های نوآوری حکایت از کاهش این رتبه نسبت به سال قبل دارد، به این معنی که سرمایه‌گذاری و منابع ایران برای فعالیت‌های نوآورانه کاهش یافته و باید بهبود چشمگیری نداشته است. /ایسنا

دلان؛ عامل آشفستگی بازار حمل و نقل هوایی مسافری

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی از تعیین قیمت‌های جدید بلیت هواپیما توسط ایرلاین‌ها خبر داد و گفت: دلان بازار حمل و نقل هوایی مسافری را برهم زده‌اند. مقصود اسعدی سامانی ادامه داد: امیدواریم با اجرای رأی دیوان عدالت اداری به تدریج شاهد منظم شدن و تعادل بازار باشیم. بهترین کنترل‌کننده بازار، شرکت‌های هواپیمایی هستند و ایرلاین‌ها مکلف به کنترل بازار شده‌اند. /تسنیم

ایجاد ۲ میلیون و ۷۲۰ هزار شغل در دولت شهید رئیسی

معاون اشتغال وزارت کار با اشاره به اینکه نرخ بیکاری تک‌رقمی شد، گفت: در سه سال دولت سیزدهم، جمعیت شاغل و فعال افزایش یافت و جمعیت بیکار کمتر شد. محمود کریمی بیان‌راند ادامه داد: شرایط محیط کسب و کار رو بهبود است و بازگاران اصلی کار و تولید شرایط بهتری دارند. در دولت شهید رئیسی ۲ میلیون و ۷۲۱ هزار شغل ایجاد شده است. /تسنیم

تأمین مالی حدود ۱۰۰ همتی تولید در دستور وزارت صنعت

محمد باقر علیخانی، دبیر ستاد تسهیل و رفع موانع تولید کشور، گفت: براساس توافق وزارت صمت و بانک مرکزی تأمین مالی حدود ۱۰۰ همتی در دستور کار وزارت صمت قرار گرفت. /ایرنا

تخصیص اعتبارات به طرح‌های عمرانی

داود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، با تأکید بر اینکه منابع لازم برای تکمیل طرح‌های عمرانی تأمین می‌شود، گفت: تا زمان تشکیل دولت جدید، کارها با نظم و جدیت پیگیری می‌شود و بنا به اذعان ناظران بیرونی، هیچ‌گونه اختلال و کم‌کاری در انجام امور وجود ندارد. /ایسنا

فروش ۵.۸ تن طلا در ۳۵ حراج

با برگزاری سی و پنجمین حراج شمش طلا، حجم تجمیعی معاملات شمش طلای مرکز مبادله ایران به ۵.۸ تن رسید. /ایلنا

حمایت از تولیدکنندگان کالای حجاب در حد حرف است

حمیدرضا امیدی، مدیرعامل انجمن فعالان حجاب و متخصصین حوزه حجاب، ضمن تشریح روند برگزاری «نمایشگاه پوشاک هدی» و توضیح نقاط ضعف و قوت آن در دوره چهارم درعین حال بر لزوم توجه بیشتر به تولیدکنندگان کالای حجاب تأکید کرد و گفت: حمایت‌ها و وعده‌ها نباید در حد حرف باقی بمانند، بلکه باید عملیاتی شوند. /ایسنا

سامانه خودنویس، مشاوران املاک را حذف نکرد

مهدی ساسانی، مدیر سامانه خودنویس، گفت: سامانه خودنویس مشاوران املاک را حذف نکرد، بلکه حق الزحمه مشاورانی را که کار هم‌رسانی انجام می‌دهند، اعلام و در قرارداد درج می‌کند. /تسنیم

پرداخت ۷۵۰ میلیون تومان به گزارشگران فرار مالیاتی

شاهین مستوفی، رئیس مرکز بازرسی و مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی سازمان مالیاتی، گفت: در سال ۱۴۰۲ حدود ۷۵۰ میلیون تومان پاداش برای گزارش‌دهندگان فرار مالیاتی در نظر گرفته شد. /ایلنا

ابلاغ بسته سیاستی اشتغال آفرین ویژه دانش‌آموختگان

بر اساس مصوبات هشتاد و هشتمین جلسه شورای عالی اشتغال کشور، بسته سیاستی اشتغال آفرین ویژه دانش‌آموختگان ابلاغ شد. /تسنیم

۹۰ درصد لبنیات صادراتی ایران به ۵ کشور صادر شد

کشورهای عراق، پاکستان، افغانستان، آذربایجان و امارات متحده عربی مقصد نهایی نزدیک به ۹۰ درصد از حجم صادرات لبنیات ایران در دوماه نخست امسال بود. /مهر

۲۶۰ هزار سهامدار سجامی شدند

در سه ماه ابتدایی سال ۱۴۰۳ بیش از ۲۶۰ هزار سهامدار در سامانه سجام ثبت نام کرده‌اند. /تسنیم

ثبت رکورد کمترین سوانح ریلی در راه آهن دولت سیزدهم

سید میعاد صالحی، مدیرعامل راه‌آهن، از ثبت رکورد کمترین سوانح ریلی در راه‌آهن دولت سیزدهم خبر داد. /مهر

و بتوانیم با درنظر گرفتن بسیاری از تسهیلات و فراهم کردن زیرساخت‌ها، صادرات و واردات میان کشورهای عضو را افزایش دهیم. این توافق نه تنها بازاری ۱۸۵ میلیون نفری را در اختیار ایران می‌گذارد، بلکه می‌تواند دروازه‌های بزرگ به کشورهای اروپایی را به روی ایران بگشاید تا با استفاده از تسهیلات اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیا، صادراتی فراگیر را در جهان از این مسیر به دست آورد. روسیه، قزاقستان، بلاروس، ارمنستان و قرقیزستان، پنج کشور عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا بازاری بیش از ۳۰۰ میلیارد دلاری دارند که می‌تواند تأثیر چشمگیری را بر آمار تجاری ایران بگذارد و با توجه به روابط مناسبی که ایران با همسایگان خود برقرار کرده است، دستاوردهای چشمگیری را می‌تواند به همراه داشته باشد.

نگاه دقیق به ظرفیت این اتحادیه‌ها نشان می‌دهد ریل‌گذاری دقیقی توسط دولت سیزدهم برای افزایش مرادفات تجاری با همسایگان انجام شده و به نظر می‌رسد با استمرار همین روند، ایران بتواند به بازارهای نسبتاً تضمین‌شده‌ای برای محصولات صادراتی خود دست یابد.

نمای نزدیک از کارنامه تجارت با همسایگان

مطابق آمارها تجارت ایران با ۱۵ کشور همسایه در سال ۱۴۰۲ با ۱۳۵٫۱ درصد افزایش به رقم ۶۰ میلیارد و ۷۷۳ میلیون دلار رسیده است. رئیس‌کل گمرک نیز اخیراً ضمن اشاره به تجارت ۶۱ میلیاردی ایران با همسایگان، می‌گوید: «اگر تفاهمنامه‌هایی که در بالاترین سطوح امضا شده محقق شود حجم تجارت و بازار در این حوزه بیش از سه برابر خواهد شد.» محمد رضوانی‌فر، رئیس کل گمرک ایران، با بیان اینکه نیاز است که متناسب با رشد کشور، زیرساخت بنادر، پایانه‌ها و گمرکات نیز توسعه یابد، اظهار کرد: «ترانزیت در سه ماهه امسال نسبت به سال ۱۴۰۲، ۵۵ درصد رشد داشته است. هر تن ترانزیت ۷۰ تا ۱۰۰ دلار برای کشور سودآوری دارد. حداقل سالی ۳۵ تا ۴۰ میلیون تن کالا از ایران ترانزیت می‌شود که درآمد حداقلی ۴ تا ۵ میلیارد دلاری را نصیب کشور می‌کند. این عرصه تنها با توسعه زیرساخت‌های داخلی میسر است.»

وی افزود: «رکتمت کشوری در جهان مرز مشترک آبی و خاکی با ۱۵ کشور دارد. حجم تجارت ما با کشورهای همسایه از ۶۱ میلیارد دلار عبور کرده است و اگر تفاهمنامه‌هایی که در بالاترین سطوح امضا شده محقق شود حجم تجارت و بازاری در این حوزه بیش از سه برابر خواهد شد.»

معاون وزیر اقتصاد، گفت: «حمایت از تولیدکنندگان، شرکت‌های صادرکننده و شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی بسیار مهم است. سال گذشته صادرات شرکت‌های دانش‌بنیان به بیش از ۲ میلیارد دلار رسید. جالب اینکه تولیدات این شرکت‌ها دارای ارزش افزوده بسیار بالاتری نسبت به بسیاری از رده‌های صادراتی است.»

رضوانی‌فر یادآور شد: «شرکت‌های دانش‌بنیان ایران بازار بزرگی در ترکیه و خلیج فارس پیدا کرده‌اند. رفتن و حضور و برند شدن شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی در کشورهای دیگر بسیار مهم است.»

تحریم‌های داخلی

بیشتر از تحریم‌های خارجی به صادرات ضربه زد

شد و این بانک هم به دلیل محدودیت در منابع همان سیاست‌های سال ۹۷ و دولت دوازدهم را اجرا کرد که در نهایت باعث شد در سال آخر دولت سیزدهم میزان صادرات به حدود ۴۸ میلیارد دلار برسد.»

رئیس کنفدراسیون صادرات ایران با اشاره به وعده های نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری ناظر به رشد صادرات، تصریح کرد: «متأسفانه همه نامزدها تاکنون درباره تجارت خارجی به صورت کلی صحبت کرده‌اند و شاهد ارائه برنامه دقیقی از سوی آنها نیستیم. برای مثال، همین دو نامزد باقی‌مانده درباره نرخ ارز نیمایی به‌طور شفاف اظهار نظر نکرده‌اند.» لاهوتی تأکید کرد: «اعتقاد داریم نرخ ارز نیمایی به هیچ عنوان منصفانه نیست و این نرخ دستوری، واردات را به صرفه کرده و از صادرات جذابیت‌زدایی کرده است. بنابراین این حتماً رئیس‌جمهور جدید باید در زمینه سیاست‌هایی که انگیزه صادرکننده را از بین می‌برد تصمیم

رئیس کنفدراسیون صادرات ایران با اشاره به راهکارهای افزایش صادرات غیرنفتی و بهبود تعامل با همسایگان، در گفت‌وگو با «شهروند»، اظهار داشت: «دولت سیزدهم در اولین سال شروع به کار خود عملکرد درخشانی در زمینه تجارت خارجی داشت و ما به رکورد تاریخی ۵۲ میلیارد دلار در صادرات دست پیدا کردیم. دلیل تحقق این رکورد هم آن بود که رئیس‌جمهور شهید شخصاً در اولین جلسه خود با صادرکنندگان و فعالان اقتصادی، شنوای نظرات اعضای حاضر در جلسه بود و همان موارد را پیگیری کرد که نتیجه آن هم به سرعت در آمارها مشاهده شد.»

«محمد لاهوتی»، افزود: «اگر بخواهم منصفانه قضاوت کنم دولت سیزدهم در ابتدای راه بهترین عملکرد را در زمینه تجارت خارجی در مقایسه با بقیه دولت‌ها داشت اما به تدریج از سال دوم دولت سیزدهم شاهد آن بودیم که سیاست‌های ارزی جای خودشان را با سیاست‌های تجاری عوض کردند.»

وی بر همین اساس، افزود: «بجای اینکه وزارت صمت و جهاد کشاورزی سیاستگذاری ارزی داشته باشند، بانک مرکزی مسئول سیاستگذاری ارزی

«شهروند» گفت‌گوش تجارت با همسایگان و استفاده از ظرفیت‌های منطقه‌ای، یکی از مهم‌ترین راهبردهای اقتصادی دولت سیزدهم محسوب می‌شد که تاکنون دستاوردهای قابل ملاحظه‌ای به همراه داشته است. مطابق آمارها، در حالی میزان تجارت ایران و همسایگان به حدود ۶۰ میلیارد دلار رسیده که امکان جهش چشمگیر تجارت با این کشورها به انجام برخی اصلاحات سیاستی وجود دارد.

لازم به یادآوری است که دورنمای مبهم رفع تحریم‌های نفتی و آینده نامشخص قیمت طلای سیاه در بازارهای جهانی، این ضرورت را ایجاب می‌کند که اقتصاد ایران در زمینه صادرات غیرنفتی تقویت شود و تنها روی فروش نفت برای بستن بودجه عمومی کشور حساب نکند.

نکته قابل توجه دیگر این است که با توجه به معادلات منطقه‌ای و سهم‌خواهی کشورهای خاص نظیر ترکیه از بازارهای هدف سنتی ایران، اکنون این واقعیت پیش‌روی تولیدکنندگان و تجار ایرانی قرار گرفته که باید توانمندی‌های صادراتی خود را تقویت کنند و کالای قابل رقابت رهسپار کشورهای همسایه کنند تا رقبا نتوانند به آسانی محصولات ایرانی را حذف کنند. بنابراین، به اعتقاد کارشناسان، لازم است موانع بخش تولید و صادرات به شکل مناسبی برطرف شود تا ایران بتواند در مرتبه نخست بازارهای قدیمی خود را در رقابت فشرده با رقبا حفظ کند و در گام بعدی میزان صادرات را به میزان توانمندی‌های داخلی افزایش دهد.

نکته قابل تامل درباره سیاست‌های صادراتی ایران آن است که ضعف لجستیک باعث شده تا بسیاری از فرصت‌های صادراتی از کف اقتصاد ایران برود؛ در دوران محاصره کشور قطر توسط عربستان و امارات و دیگر کشورهای عربی، فرصت مناسبی جهت صادرات کالا مانند محصولات کشاورزی به این کشور وجود داشت که به دلیل فراهم نبودن زیرساخت‌های حمل و نقل و البته ضعف دولت وقت در رایزنی‌های سیاسی، صادرکنندگان نتوانستند جا پای مناسبی در این کشور تأثیرگذار جنوب خلیج فارس پیدا کنند.

نمونه دیگر از ضعف‌های صادراتی مربوط به روابط اقتصادی ایران با روسیه است؛ درحالی‌که ایران با این همسایه شمالی مناسبات سیاسی و دیپلماتیک بسیار نزدیک و مناسبی دارد، با این حال میزان صادرات ایران به روسیه بسیار ناچیز است و حتی در زمینه محصولات کشاورزی، کشور ترکیه در برخی کالاها، بازار این کشور را با میلیون‌ها مصرف‌کننده به قبضه خود درآورده است.

مرور این موارد نشان می‌دهد که اولاً سیاست همسایگی ایران که در دولت سیزدهم به شکل جدیدی پایه‌ریزی شد باید در دولت آینده نیز ادامه یابد؛ ضمن اینکه سیاستگذار باید نقاط ضعف و قوت شرکت‌ها و تولیدکنندگان داخلی را به درستی تشخیص دهد. برای مثال، ایران در حوزه دانش‌بنیان‌ها و خدمات فنی و مهندسی در منطقه سرآمد است و لازم است تمرکز ویژه‌ای روی رفع موانع صادراتی این حوزه‌ها برداشته شود.

نکته مهم دیگر آن است که پیوستن ایران به سازمان همکاری‌های شانگهای و ارواسیا فرصت‌های کم‌نظیری برای اقتصاد ایران فراهم کرده، اما کلید ماجرا آنجاست که باید توافق‌نامه‌ها و قراردادهای دیپلماتی اقتصادی صحیح به مرحله اجرا برسد تا عواید و منافعی آن بر سر سفره مردم حس شود.

اتحادیه‌های منطقه‌ای و گشایشی که دولت سیزدهم ایجاد کرد

سازمان همکاری‌های شانگهای هشت عضو اصلی شامل هند، قزاقستان، چین، قرقیزستان، پاکستان، روسیه، تاجیکستان و ازبکستان داشت که ایران نیز از ۲۶ شهریورماه ۱۴۰۰ در بیست و یکمین اجلاس سران این سازمان به‌عنوان نهمین عضو رسمی معرفی شد. عضویت ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای، فارغ از موضوع سیاسی و امنیتی، نقش اقتصادی این سازمان در منطقه را بسیار پررنگ کرد.

این سازمان که از نظر فعالان اقتصادی به‌عنوان قدرت اقتصادی جهانی و منطقه‌ای شناخته می‌شود، توانست فرصت‌های خوبی را برای توسعه مبادلات تجاری و افزایش صادرات برای ایران فراهم کند، زیرا مسیر مبادلات تجاری با کشورهای عضو تسهیل و دولت سیزدهم را به هدف گسترش روابط با همسایگان نزدیک‌تر کرد.

دستیابی به توافق‌نامه تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا از همان آغاز سکانداری دولت سیزدهم جزو مهم‌ترین اهداف قرار گرفت و مذاکرات در این زمینه با سرعت انجام شد تا در کوتاه‌ترین زمان، از تجارت ترجیحی عبور کرده